

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacţia şi Administraţia
PIAŢA LIBERTĂŢII BRĂSOV
 Telefon 226
 Abonament anual 360 lei
 Pentru străinătate 800 lei
 Anunţuri, reclame, după tarif.

Fondata în 1838 de George Bariţiu

Apare de trei ori pe săptămână

Prin fine însuşi, cetăţene, şi pentru tine, la libertate, legalitate şi cinste.

După apelul d-lui I. Maniu

Bucureşti, 30 Ian. 1925.

Apelul preşedintelui Partidului Naţional român adresat partidelor naţionale democratice din opoziţie pentru ralierea lor într'un singur front a produs o profundă impresiune în toate straturile poporului românesc. Emanat din sufletul unui mare patriot, pătruns de dragoste sinceră faţă de ţară şi interesele vitale ale neamului — caracteristica activităţii şi vieţii politice a d-lui Iuliu Maniu — manifestul ţine să constate din nou marele adevăr că contrastul dintre realizarea strălucită a unităţii naţionale, de-o parte, şi haosul politic intern ce l-a urmat, de altă parte, trebuie să îndurereze toate inimile patriotice, adânc mişcate de sentimentul dragostei de ţară.

Urmările acestui apel, pe care şi l-a însuşi cu mare înăfletire şi comitetul executiv al P. N. R. şi care a pătruns ca sunetul unei goarne de alarmă în toate colţurile ţării sunt siguri că nu va întârzia să aducă roadele sale spre binele ţării. Primul partid naţional democrat, care a urmat cuvântul de chemare al d-lui I. Maniu, a fost partidul naţionalist democrat de sub conducerea d-lor N. Iorga şi Argetoianu, care a primit propunerea de fuziune, notificând aceasta d-lui Iuliu Maniu. În scopul fapturii fuziunii cu partidul naţionalist al poporului s'a şi ales imediat un comitet compus din d-nii Iuliu Maniu, Al. Vaida-Voevod, dr. Dumitrescu-Brăila, C. Xenii, Gr. Filipescu, C. Angheliescu, I. Pelivan, S. Bocu, G. Caramfil, dr. V. Moldovan şi Simionovici. D-l N.

Iorga care se află la Paris, fiind avizat de acest eveniment politic, a şi telegrafiat d-lor Maniu şi Argetoianu urând izbândă deplină noului organism politic.

Pe ziua de azi se aşteaptă răspunsul partidului poporului şi al partidului progresist iar pe Duminică sau Luni răspunsul partidului ţărănist. Se crede că partidul d-lui gen. Averescu şi al cel ţărănesc vor derlina fuziunea cu Partidul Naţional. După primirea tuturor răspunsurilor se va publica un comunicat oficial din partea conducerii Partidului Naţional proclamându-se fuziunile înfăptuite.

Int'o convorbire, pe care un corespondent bucureştean al unui ziar minoritar a avut-o ezi cu d-l Iuliu Maniu, întrebând fiind asupra fuziunii, preşedintele Partidului naţional a spus următoarele:

Manifestul publicat de noi Sâmbătă arată destul de clar că sunt intenţiunile noastre. Iar impresia pe urma acestui manifest o poate judeca ori şi cine. Am luat la cunoştinţă răspunsurile sosite până acum. Aşteptăm însă până vom primi toate răspunsurile la acel manifest.

Ziaristul minoritar accentuează faptul că buna dispoziţie a preşedintelui Partidului naţional trăda mult optimism şi încredere în cele declarate de d-sa.

O punere la punct

într'o chestiune de publicare a corespondenţelor politice particulare.

Un schimb de scrisori, între d-nii Sever Dan şi I. Mihalache a dat acestui din urmă prilejul să exprime, — aşa cum de-o vreme se duce campanie de către unii ţărănişti, — o părere cu totul streină de adevăr despre Partidul naţional român.

Adică: Partidul naţional ar vrea puterea fiindcă o nouă opoziţie l-ar măcina, fiindcă este legat acest partid numai de soarta gestului regal.

D-l Mihalache s'a folosit abil de părerea unui obosit luptător al Partidului naţional, cuprinse într'o scrisoare al cărui conţinut arată desorientarea şi nu poate exprima, în nici un caz, părerea conducerii şi nici ale luptătorilor Partidului naţional român.

Rău a făcut d-l Mihalache că a publicat scrisoarea aceea, fiindcă nu face de cât jocul politicianismului defăimat public de înşişi aceia cari totuşi îi întrebunţează metodele. E uşoară victoria d-lui Mihalache;

atât de uşoară în cât se evaporază la cetirea ambelor scrisori.

Cetitorul obiectiv al acestei corespondenţe aduse în publicitate de d-l Mihalache sub pretextul că e bine să se ştie „ce cred partizanii Partidului naţional” despre fuziunile la cari face apel — va vedea deoparte, oboseala unui din cei vizajaţi şi, de alta, apucătura unui politician ce poate fi foarte uşor clasat între d-nii Mărzescu şi Constantinescu P. — metodele întrebunţate fiind aceleaşi.

D-l Mihalache trebuie să înţeleagă că ce se pierde azi, nu se poate câştiga uşor mâine. Şi dacă poate spune că-i indiferentă situaţia ce şi-ar crea azi pe urma rezistenţei, să nu uite că această rezistenţă poate fi fatală nu numai acelor cari o fac — ceea-ce nu importă — dar şi acelor în numele cărora aceştia vorbesc şi se agită — ceea-ce importă foarte mult.

Deci, nici bravarea situaţiilor

Deraierile, ciocnirile şi alte inconveniente pe C. F. R.

Alarmarea opiniei publice.

Nu trece zi, în care să nu înregistrăm deraieri şi ciocniri de trenuri pe căile ferate române. După deraierea trenului expres între Măeruş şi Feldioara urmată la două zile de ciocnirea dela Ciurea cu 6 morţi şi numeroşi răniţi s-au ţinut lanţ accidente pe c. f. r. distrugându-se vagoane şi linii ferată:

În 25 Ianuarie o deraiere a câtorva vagoane de chereştea în staţia V. Alexandri, în 26 Ianuarie cinci vagoane deraiate şi deteriorate la Câmpia Turzii;

În 27 Ianuarie deraierea unui vagon de salarie între staţiile Strehaia şi Butoeşti;

În acelaşi zi o deraiere între Roşieşti şi Rânca,

În 28 Ianuarie deraierea trenului Simplon-Orient-Expres între staţiile Calindara şi P. Olt etc. etc. Rezultatul: zeci de morţi şi răniţi, pagube enorme în material de vagoane, pagube în mărfuri distruse, linii ferate deteriorate pe sute de metri, întârzieri şi încurcături de trenuri şi — panică între călători şi personalul c. f. r., iar cauzele ştiute şi neglijenţă patentă.

Nu trebuie să prindă pe nimeni mirarea, dacă publicul, cărui i se oferă zilnic această lectură lugubră, se alarmează. Neliniştea creşte şi în sufletele agitate prind rădăcini lei de fel de svonuri, puse în circulaţie de chemaţi şi nechemăţi. Din aceste svonuri, cari merg din gură în gură, vom înregistra unul singur. Se vorbeşte că cele petrecute

cu deraierea expresului de Oradea Mare între staţiile Măeruş şi Feldioara se pot întâmpla în fiecare zi pe această linie oricărui tren, şinele fiind uzate pe distanţe mari. Aceste şini aveau să fie înlocuite de regimul apus încă înainte de izbucnirea războiului mondial, dar nu s'au înlocuit tocmai din cauza războiului şi au rămas aproape în aceeaşi stare până în ziua de azi. Că şinele de pe această linie atât de uzată trebuie înlocuite o recunoaşte de altfel şi comunicatul oficial despre ancheta făcută după deraierea trenului expres de Oradea-Mare, constatându-se că „terasamentul liniei pe porţiunea unde s'a petrecut deraierea era destul de bine consolidat, urma numai să se facă înlocuirea şinelor uzate şi în acest scop sosiseră şinele noi”.

Nu mai înşirăm alte amănunte şi svonuri ci ţinem să constatăm că situaţia actuală dela căile ferate române, pe care o ilustrează deraierile şi ciocnirile zilnice nu mai poate fi tolerată mai departe şi aceasta nu numai în interesul prestigiului instituţiei căilor noastre ferate ci în interesul publicului călător, care îngrozit de cele întâmplate şi azite a început să-şi peardă încrederea în această instituţie atât de capitală a unui stat.

Să impun prin urmare de urgenţă măsuri radicale, cari să liniştească publicul şi să-i dea siguranţa călătoriei pe c. f. r., iar aceste măsuri să se aducă la cunoştinţa publică.

În legătură cu constatările de mai sus ţinem să mai atragem atenţiunea Direcţiunei regionale c. f. r. Braşov asupra următorului inconvenient, care înu face deloc onoare căilor noastre ferate. Călătorind Duminică trecută cu trenul de dimineaţă din gara Braşov la Zărneşti şi reintorcându-mă Marţi la amiazi dela Zărneşti la Braşov, am ocupat loc într'un vagon (singurul) de cl. II, care constituie o adevărată ruşine pentru c. f. r. în garnitura acestui tren, pe

care călătoreşte multă lume şi care leagă localităţi cu centre de instrucţie militară şi cu o localitate industrială, este instalat un vagon sistem „coteţ de găini”. Ca să te urci în una din cele patru „chichineţe” trebuie să faci un adevărat efort gimnastic iar dacă ţi-a succes să intri în „compartiment”, te vezi în faţa unor locuri de şezut desbrăcate de pânza invlitoare, fiind nevoit să stai în picioare sau să ocupi loc pe o căptuşală, care-ţi umple îmbrăcămintea cu scame şi alte murdării. Mai eşti apoi condamnat la călătoria cu trenul de dimineaţă, să dărdăi de frig, căci vagonul deşi are mecanismul pentru încălzire, se încălzeşte deabia după ce ai sosit la Zărneşti. Acest vagon, care trece şi pe teritoriul judeţului Făgăraş, reprezentat în camera României mari prin d-nii miniştrii I. C. Brătianu şi Tr. Moşoiu, ar trebui să dispară cu desăvârşire din garnitura trenului şi dacă nu există un alt vagon de cl. II, să fie înlocuit cu un vagon de cl. III care este cu mult mai confortabil şi preferabil din toate punctele de vedere.

Aceasta atât în interesul prestigiului regionalei Braşov cât şi a pungei şi sănătăţii publicului călător.

v. b.

Tratatul ruso-japonez şi Basarabia

Marele ziar londonez „Daily Telegraph” comentând încheierea tratatului ruso-japonez, scrie că din partea sovietică a fost determinat şi următorul calcul:

Numai Marea Britanie şi Franţa au ratificat până acum atribuirea Basarabiei către România. Nu este probabil, scrie ziarul englez, că Italia să acorde ratificarea şi este probabil că Japonia, în schimbul avantajelor obţinute în Siberia, s'a angajat într'adevăr, cum s'a anunţat, să nu acorde nici ea ratificarea.

Asfel, chestia Basarabiei va continua să rămâie nerezolvată, spre avantajul Rusiei.

Inscrieri în P. N. R. Cetim în „Universul” că distingit prof. univ. Dr. Ernest Juvara şi Dr. Şeptilici s'au înscris în Partidul naţional român.

FOILETONUL „GAZETEI TRANSILVANIEI”

Originea corsetului

De W. M. DOROSCHWITSCH

Vă rog, să mă ascultaţi, cucoanelor. Cred că vă interesează să cunoaşteţi originea celui mai bun prieten al d-voastră. A pretelui cel mai bun al d-voastră! Un prieten, de care vă despărţiţi atât de rar, care-i dă o alină graţiositate taliei d-voastră, şi de care nici chiar bărbatul d-voastră nu vă poate despărţi!

Viteazul cavalier Raoul, numit

şi „Raoul Barbă-albastră” iubea foarte mult femelle. Şi tocmai din cauza aceasta, eu cred, că el era mai mult viteaz decât cuminte. Se poate că tocmai acesta era şi motivul că de câte ori se reintorcea nobilul cavalier din război, îşi găsea familia sporită. În camera copiilor el afla totdeauna un leagăn cu emblemele străvechi nobilitate, din care se auzia plânsul unui băiat mic, ce semăna leit cu

unul dintre paşii sau scutierii săi. Acest lucru îl supăra foarte mult pe Raoul. Şi pentru ispăşirea acestui păcat, el a recurs la un obicei cam curios: lăsa ca noulscutul să fie trecut în rândul paşilor, soţia să fie otrăvită, iar el se căsătoria din nou.

Odată, după ce se odihnisese acasă, piecă din nou la război. După un an însă povestea se repetă din nou. În felul acesta cavalierul Raoul Barbă-albastră observă după câţiva ani că numărul paşilor şi scutierilor săi se spori încă odată pe cât era, iar alchimistul său, Popolan, care se indetelnisea cu otrăvirea soşilor sale necredincioase îi raportă într'o bună zi, că în cripta

DELA FRĂȚII DIN AMERICA.

Cauzele prăbușirii imperiului austro-ungar

Conferința lui Scotus Viator ținută la Cleveland.

Am amintit în n-rul trecut de invitarea pe care au făcut-o Români, Cehoslovaci, Iugoslavi și Poloni stabiliți în Cleveland disinsului profesor și luptător pentru drepturile nașion litișilor din fosta monarhie austro-ungară, *Seton Watson*, supranumit și *Scotus Viator*, de-a linca o conferință și la Cleveland. *Scotus Viator*, care se găsea la începutul acestei luni în drum spre Boston, unde fusese chemat de Asociașunea istorică americană, a acceptat invitarea și s'a oprit la 7 Ianuarie la Cleveland.

Despre primirea făcută și conferința linută primim din Cleveland următoarele amănunte:

Românii la recepție.

La ora 12.30 s'a dat în ocazia sa un banchet de 100 de tacamuri, într'una din sălile hotelului Cleveland, unde din partea Românilor au participat d-ii dr. *Ropce*, medic român din localitate; *G. Anagnostache*, șirantul Consulatului român din Cleveland; *B. Popovici*, avocat român sosit de curând din țară; *I. Vasu* și *W. I. Gabriel*, antreprenori; preșșii *I. Spătar*, *I. Vanca* și *Ilie Pop*; *G. Stănculescu* și *A. Prie*, ziarist.

Din partea fiecăru grup s'a roștit câte-o cuvântare, mulșu mindu se d-lul profesor pentru tot ce a făcut d sa în interesul nașion litișilor cari înainte de război fusesera sub asuprirea imperiului austro-ungar. Din partea grupului românesc și în numele Românilor pin Cleveland a vorbit d-l *G. Stănculescu*, vrând un bun sosit disinsului oasepe, spunând că cel aproape 250 de mil de Români aflați în America, pe timpul războiului fuseseră legoniști din Transilvania de asuprirea unei stăpâniri străine, ce guverna pe baza unei alcăturii politice de șovism, nedreptate și înșiranie, și mulșumind d-lul profesor de rodnică muncă depusă pentru cauza românească și mai ales pentru desrobirea românilor transilvăneni de sub jugul maghiar.

Discursul lui Scotus Viator.

A vorbit apoi d-nul *Seton Watson*, mulșumind tuturor pentru elogiile aduse și spunând în primul rând că în chestia nașion litișilor de sub fosta împărășie austro-ungară nu făcuse de cât ceea ce l dictase conșștința și ceea ce crezuse că e drept să facă. D-sa a schișat pe scurt situașia politică a Europei de dinainte și de după război, declarând că cei cari cred că aliașii au spart imperiul austro-ungar sunt greșșii, de oare imperiul acesta se prăbușise singur, fiind clădit pe o temelie contrară legilor firești.

Aliașii nu au sfărâmat Austro-Ungaria pe câmpiile războiului ci prin opinișile lor au pus numai sfărșit unui proces de descompunere, proces care a durat secole—ne spuse adânc cunoscătorul stășilor din centrul Europei, profesorul *Watson*.

Vorbind de situașia minoritășilor din statele succesorii, a zis că într-unele din aceste state, cei ce guvernează se poartă cu minoritășile maghiare așa cum se purtaseră unșurii cu nașion litișile străine din interiorul grandșilor lor. Recomandă ca conducătorii acestor state și chiar poporul să trateze bine minoritășile, căci opinia publică și atitudinea marilor puteri pe

viitor depinde foarte mult de lucrul acesta.

R feritor la micile neînșelegeri dintre Români transilvăneni și cei din *Vechiul Regat* a spus că ele nu trebuie să îngrijoreze pe nimeni, de oare ce se vor topi încurând, ele fiind urmarea firească a tratului în două medieri deosebite, cum a fost cazul cu locușorii din Anglia și Scoșie, cari nu s'au putut împăca definitiv mai multe veacuri.

Vorbind de România a spus că ea a suferit în război mai mult chiar decât Belgia. Pierderile ei în oameși și pagubile economice o pun în frustea nașion litișilor martire.

Situașia politică din statele succesoare e bună în toate, afară de România și Jugoslavia, unde sunt la conducere tot oameni vechi, cu idei și metode vechi. Poporului român i s'au dat după război două lucruri mari, și anume, pământ și drepturi politice. Convingerea dânsului e că poporul știe foarte bine să se folosească de pământ, dar cu drepturile politice nu știe ce să facă, lucru care face posibilă rămânerea la cârma țării a unei claci politice din școala veche, piedica prosperității și a reformelor democratice.

Totuși, — încheie — d-sa, starea aceasta de lucruri nu e permanentă. Ea se va schimba odată cu căderea clișii, iar clișia va cădea imediat ce țaranul român e în stare s'aleagă în Parlament oameni nu numai sinceri, dar și capabili.

Conferința dela Universitate.

După prezentările obișnuite, d-l profesor *Seton Watson* a mers la Universitatea *Western Reserve*, unde și-a început conferința în sala *Florence Harkins*, care era populată cu o numeroasă asistență formată mai ales din profesori și stușeni dela cursurile de istorie. D-sa a lămurit într'o expunere adevărat academică cauzele cari au pricinuit căderea imperiului austro-ungar, situașia politică și economică a satelor succesoare și situașia minoritășilor din ele.

Începând cu declarașia că după părerea sa căderea imperiului austro-ungar e un eveniment istoric, cum n'a fost nici un altul dela căderea imperiului Roman încocoșe, d-sa a arătat structura lui subredă și a zis că dacă nu cădea în timpul războiului, tot cădea ceva mai tâziu, fiind că marile țasule de nașion litișii străine ce se aflau în el, erau veciale revoltate sufletește împotriva statului. Asuprirea politică și economică a acestor nașion litișii, după părerea conferinșierului a contribuit mult la gâșbirea sfărșitului imperiului. O altă cauză zicea că mai era nedreptatea economică

și politică față de țasile masele populare din Austro Ungaria, unde puterea politică și pământul erau în mâinile unei clase privilegiate, ceea a groșilor și a baronilor.

A vorbit apoi despre situașia geografică și etnografică a fiecăruia dintre statele, create sau întegrite după căderea imperiului austro-ungar, arătând că popoarele cari trăiseră înainte sute de ani gata de revoltă în fe-care minut, trăiau acum linișșite și mulșumite în interiorul nouilor granșe ale țării lor. Cu privire la grupurile de maghiari rămase în interiorul statelor noi, a zis că se făcuse tot ce fusese omenește cu putință ca ele să nu fie mai multe șu mai mari ca grupurile de Români, Croași, Cehoslovaci sau alte nașion litișii rămase în granșele Ungariei sau ale Austriei.

Despre Cehoslovacia a zis, că era cea mai bine organizată din țasile pancetele de vedere, delonșă energiei și priceperii a doi oameni mari: profesorul *Masarik* și d-l *Beneș*. Dar Cehoslovacia i-a arătat foarte mult la reorganizare și industria ei stabilită de multe vreme și rămasă intactă dela monarhia țărănească, industrie pe care România de pildă n'a avut-o de-a gata.

Referindu-se la România, *Scotus Viator* a declarat că, după lege puterea ei economică și cea politică se află acum în mâinile poporului. Că la conducerea țării se află oameni tot cu idei vechi, se datorește faptului că țaranii — cari formează majoritatea locușitorilor — nu știu să-și exerciteze drepturile politice, iar cei mai mulți dintre oamenii trimiși de ei în Parlament n'au înșelepciunea și experiența politică cu care să poată lupta în mod eficace contra forșelor opuse democrașiei. A admis că era acolo corupție în administrașie, cum se întâlnește mai în toate țările; a admis că situașia financiară și economică a țării lasă mult de dorit, dar, spunea dânsul: toate acestea nu cântăresc decât foarte puțin față de marea dreptate socială ce s'a făcut prin exproprierea pământurilor aparșinatoare boerilor și împărșirea lor la țărani, o împroprietărire care nu e numai promisiunea vagă a unui guvern, ci un fapt îndeplinit.

D-sa a spus că, după cum e știut, prosperitatea unei țări depinde de situașia ei politică și economică. Țăranii români au acum în mână lor puterea economică, pe care știu s'o întrebunșeze foarte bine în avantajul lor și al țării. Cu această putere vor cuceri treptat și pe cea politică, la care de fapt sunt îndreptășii prin legea fundamentală a țării. *Venirea majorității*

la cârma statului, prin reprezentanșii săi, e numai chestie de timp. D-l *Seton Watson* a atins în treacăt și nașionalizarea izvoarelor de bogășie naturală ale țării, despre care zicea că e iarăși o dreptate socială, care mai curând sau mai tâziu va trebui să se facă și în alte țări.

Despre Ungaria zicea că a rămas ceea-ce fusese și mai înainte: o țară a *Habsburgilor*, condusă de clișia politică a unor nobili reacșionari, cari se opun ori că or reforme economice și cari suat și acum contra votului universal. Clișia aceasta face tot ce-i stă în putință ca prin propagandă să creeze în știreașie impresia falsă că Români, Poloni, Jugoslavi și Cehoslovaci erau mai fericiși sub vechea rândășială decât sub guvernarea țării, cărora le arpară după toate drepturile.

Oratorul a terminat cu o analiză a balanșei de putere dintre lumea slavă, cehalină și cea anglo-saxonă din Europa, șjungând la concluzia că această balanșă era egală și că primejdia războaielor este cu mult mai mică în timpul de față decât înainte de descompunerea imperiului austro-ungar. În timpul conferinșei o mulșime de profesori și de studenți luau note.

D-nul *Seton Watson* a plecat seara la gară ca să ia trenul pentru Boston, unde trebuia să șie trei conferinșe, de durată mai lungă, la Universitatea de acolo.

A. P.

Anuare.

Primăia la redacșie *V. Anuarul Gimnaziului de băleși din Satu-lung Săceie* pe anul școlar 1923/1924, publicat de *Ananie Boldor* director.

În partea primă a anuarului se trec în revistă elementele școlare din cursul anului 1923/24, se enumără mijloacele de învășământ și fondurile școlii. Aceste din urmă se urcă cu finea anului școlar la lei 27.071, bani 66 în hârtii de valoare și depuneri și la lei 720,85 bani gata.

La școală au funcșionat 2 profesori titulari și 6 profesori (profesoare) suplenșii.

Internatul pus sub supravegșierea directorului gimnaziului a adăpostit 53 elevi, dintre cari 25 bursieri, 10 semibursieri, 16 solvenșii și 2 grașuiți. Bursarele acordate de Ministerul Instrucșiei au fost de câte 8000 lei.

Elevi ordinarți la finea anului în cele patru clase au fost 114, particulari 21. Înmatriculașii au fost la începutul anului 143 elevi, dintre cari 139 Români (136 gr-or. 2 gr-cat) și 4 maghiari.

Convocare

la adunarea generală a filialei Brașov a societășii pentru protecșia copilariei „*Principele Mircea*” de sub presidenșia activă a *M. Sale Regina Maria*, ce se va ține în ziua de *Duminică 1 Februarie 1925 orele 3 p. m.* în sala Sfatului, cu următorul program.

1. Deschiderea adunării.
2. Raportul comitetului.
3. Raportul de casă.
4. Raportul cenzorilor.
5. Raportul medicului șoc. Dr. *Caliman*.
6. Darea absoluturului comitetului vechi.
7. Alegerea comitetului nou pe alți 2 ani.
8. Propuneri eventuale.

La această adunare generală se invită toșii membrii societășii, precum și toșii prietunii și doritorii de bine ai copilariei.

3-3

Comitetul.

Retragerea

d-lui *Matei Cantacuzino* din partidul țărănesc

D-l *Matei Cantacuzino* a trimis d-lui *I. Mihalache* următoarea scrisoare prin care se retrage din partidul țărănesc:

lași, în 24 Ianuar 1925

Stimate d-nule *Mihalache*, Primind în mod formal și oficial locușoinșirea de prezenșia d-lui *C. Siere* în capul delegașunii permanente a partidului țărănesc, — fapt de care nu aveam cunoșșinșă, — nu-mi rămâne decât să mă refer la declarașunea, de care v'am făcut-o din capul locului când am discutat cu d-ș, posibilitatea și oportunitatea înscrișiei mele în partid, și pe care am avut dese ori ocaziunea să v'o reînșese de atunci, — că între feul meu de a mi iubi țara, de a i simșii suferinșele, și concepșunile și sentimentele tovarășului pe care vi l-așii ales în conducerea partidului, nu este și nu poate să fie nimic comun, și că considerașunii de ordine principală mă împiedică să fac politică cu d-sa, implicișii și mai puțin încă sub conducerea d-sale.

Cât timp d-sa a rămas un membru în partid și în comitetul partidului, m'am socotit în drept să-i combat în mod fâșș influenșă. Astăzi acest drept nu-l mai am ca membru în partid, pentru-că, combătând acșiunea unui om, m'aș răzvrăti implicișii în contra direcșunii oficiale a partidului.

Nu mi rămâne deci decât să părășesc, nu fără o adâncă tristețe acest ultim adăpost al modestei dar mult occidentatei mele vieșii politice. Dar părășind organizașunea partidului, nu părășesc ideia pe care, cât voi mai avea puterea de gândire și glășuire, și cât voi mai putea să șin condeșșul, o voi mai apăra în contra endinșilor cari o viclăză și o rățăcesc. Nu părășesc nici acei câșșiva pleteni, de cari mă leagă o comunitate de gândire și de simșire, care, mai presus de orice politiciașism formal, rămâne indisolubilă.

Cu cea mai disinsă considerașie,
Matei Cantacuzino.

Dela Societatea Sodalilor Români „Lumina” Brașov

— Invitare —

Conșorm § 15 din statute membrii Societășii Sodalilor Români „*Lumina*” din Brașov, sunt convocașii la adunarea generală ordinară care se va ține *Duminică* în 15 Februarie 1925 la orele 11 a. m. (după terminarea parastasului) în școala de pe *Tocile*, cu următoarea ordine de zi:

1. Raport general,
2. Raportul cenzorului,
3. Raportul bibliotecarului,
4. Votarea budșetului pe anul 1925.

Se observă că conșorm § 11 în ad. gen. au drept de vot numai membri cari au taxele achitate.

Comitetul.

Parastasul a amintșirea membrilor răpozașii ai Societășii în anul acesta se va ține în biserică *St. Treimi* de pe *Tocile*.

Membrii Societășii sunt rugașii a lua parte la acest parastas. Întrunirea în localul societășii la orele 9^{1/2}, de unde vom pleca în corpore.

Material de Smyrna, Kelim și Gobelin se găsește la **EUGEN BOLESCH**

ȘIRUL GRAULUI 8.

18 4-20

Al patrulea concurs pentru Premii al societății „Cartea Românească”

Societatea „Cartea Românească” înfemează cu scop de a lucra pentru dezvoltarea tuturor ramurilor literaturii românești și pentru răspândirea culturii în popor, a instituit în 1920, cel dintâi concurs pentru premii și a continuat în anii 1921, 1922 și 1923, având prilejul să răsplătească și câteva pece cunoscută, dar mai ales ajutând să iaă la iveală talentele necunoscută, cari, după aceea, s'au afirmat și prin alte lucrări.

Urmărind aceleași scopuri și având în vedere și condițiile materiale ale epocii noastre, „Cartea Românească” a decis ca la al patrulea concurs, să mărească în mod simțitor sumele desinate premiilor.

Se vor acorda pentru anul 1925, următoarele premii cu subiectele:

1. *Carte de povestiri pentru copii. Un premiu de 10.000 lei.* Va fi o lucrare destinată vârstei de 12-15 ani. Va avea o înfățișare de circa 100 pagini de tipar format 8°.

2. *Un roman cu orice fel de subiect. Un premiu de 20.000 lei.* Va avea înfățișarea de circa 250-300 de pagini și va fi încheiat într-un singur volum.

3. *Un studiu asupra vieții și operelor poetului Vișnițchi. Premiu de 20.000 lei.* Va cuprinde biografia amănunțită cu cât mai multe descrieri ale locurilor pe unde a trăit și cu trăsăturile caracteristice ale omului; o cercetare asupra operelor nu atât din punct de vedere al criticii științifice, cât mai ales din punct de vedere al influenței educative ce er putea avea unele din ele asupra mulțimei. Cartea va fi scrisă așa ca să fie înțeleasă de toată lumea și ușoară de citit și va avea înfățișarea de 200 pagini tip 8°.

4. *Pământul Neamului Românesc. Două premii de câte 10.000 lei.* Va cuprinde descrierea uicii din provinciile următoare ale țării românești: Ardealul, Banatul cu Crișana, Basarabia, Bucovina, Dobrogea veche și nouă.

Se va face descrierea pitorească a provinciei. Sursă științifică istorică, stărându-se asupra luptelor de conservare națională. Biserica, Școala, Instituții culturale și financiare-economice în trecut. Figuri reprezentative: preleși, scriitori, dascăli, îndrumători politici. Cel trecuți peste hotare și rolul lor în Vechiul Regat. Minoritățile conlocuitor. Date statistice și ce ne spun ele. Parte de contribuție a provinciei în noua alcătuire de stat.

Volumele vor avea 12-16 coale de tipar, format 8°.

Va fi o carte de popularizare, frumos scrisă, în care erudiția să serve ca temelie, dar să nu fie aparentă.

5. *Hrana muncitorului, sătean și orășan. Un premiu de 15.000 lei.* Se va arăta cari sunt substanțele hrănitoare din cele două regnuri: vegetal și animal; se va stărui asupra faptului că alcoolul nu e hrană, ci otrăvă; se va indica prepararea mâncărilor simple și igienice; se va descrie metodele de păstrarea alimentelor și principalele asociții în rețta alimentară.

Va cuprinde circa 150 pagini 8° și va fi o carte de popularizare pentru cititorii chiar cu o cultură generală redusă, dându-se noțiuni limpezte, drepte, științifice într-o limbă românească pe înțelesul celor mai mulți.

6. *O scriere populară contra alcoolismului. Un premiu de 15.000 lei.* Va avea circa 150 pagini 8° și va cuprinde temerurile științifice ale luptei contra alcoolismului, înfățișate în mod popular prin exemple ușor

de înțeles și prin statistici serioase. Va vorbi despre situația în alte țări și în țara noastră. Va arăta fizele pe care le-a avut aceste lupte în diferite părți ale lumii și rezultatele obținute. Va fi o carte de propagandă, scrisă cu convingere puternică și însoțită de câteva tablouri sugestive (în culori).

— Sfârșitul în anul viitor. —

Adunarea generală județeană

a Partidului Național din Târnava Mare.

CONVOCARE

În baza dispozițiilor statutului P. N. R. am onoare a convoca a luca generală județeană ordinară pentru județul Târnava mare a P. N. R. pe ziua de Dumnedică 15 Februarie 1925 ora 11 a. m. la Sighișoara în sala societății Industriașilor

Ordinea de zi:

1. Deschiderea adunării și raport despre situația actuală a organizației județene.
2. Alegerea președintelui și a comitetului județean pe un nou termen de trei ani.
3. Alegerea comitetelor cercuale.
4. Eventuale propuneri.

Membrii cu drept de vot ai adunării generale, conform statutului sunt:

- a) membrul comitetului județean.
- b) Parlamentarii județului.
- c) Delegații orgesuali și supleantii de pe teritoriul județului.
- d) Președinți și vicepreședinți comitetelor cercuale.
- e) Președinții comitetelor comunale.

Toți membrii și aderenții Partidului Național Român, cari doresc și vor binevoi a asista la această adunare sunt bineveniți. Sighișoara la 23 Ian. 1925.

Dr. Dionisie Roman,
președintele organizației județului Târnava-Mare

Un microb care ucide germenii boalelor

Dr. Robert S. Green din Chicago (America), anunță descoperirea unui microb, care are menirea ca, introdus în trupul omului să ucidă întreaga floră război, germenii tuturor boalelor, afară de cel al ofitei.

În cazul germenilor care produce tuberculoza, microbul descoperit e foarte activ, însă nu poate să ucidă decât prin mari eforturi microbal tuberculoz.

Microbul descoperit de dr. Green, și care a fost numit de dânsul „phage” e un parazit, care trăiește mâncând microbii producători de boale. Introdus în trupul bolnavului, acest microb, care e foarte mic, începe imediat goana după germenii boalei de care suferă pacientul. Medicul spune că în cazuri de boli de plămân, boli de sânge infecții etc., noul microb e foarte eficient.

Încercările făcute cu acest microb au dat cele mai mulțumitoare rezultate. Un ser diluat de un milion de ori, distruge cea mai primejdioasă armie de germeni de boală.

Se caută funcționară

de biurou care să știe perfect limba română, germană și ungară, serviciu ză un trimestru sau o jumătate zi. Informațiuni la Asociația de bere, STRADA SPITALULUI No. 26. 38 2-3

Viața familiară în Rusia

520.000

Legile făcute și aduse la îndeplinire de regimul sovietic în Rusia, au suferit și sufer mereu schimbări. O mulțime de donații anulează sau completează, după necesități învătate din experiență, codul de legi, pe care regimul sovietic clădise la început viața de stat a Rusiei.

Astfel nu de mult a fost în toată un proiect de lege referitor la căsătorie, viața familiară și tutora. Acest proiect, care se află deocamdată în dezbaterile consiliului comisarilor poporului, va fi aprobat în curând și dat publicității. Iată câteva din dispozițiile principale cuprinse în el:

Prima modificare legată pentru a se putea căsători o femeie este: 16 ani împliniți, iar pentru bărbați 18 ani. Căsătoria se face prin o simplă înregistrare la oficiul respectiv. Căsătoria bisericească nu se recunoaște. Nu e admisibilă înregistrarea căsătorii între persoane declarate ca tâmpite și smintite, între rudenii în linie directă și tot astfel între frați și surori. Persoanele căsătorite pot purta un nume comun de familie, dacă au anunțat aceasta la înregistrare. Altfel amândoi soții își păstrează numele de mai înainte.

Căsătoria între un cetățean al Rusiei sovietice și între un cetățean străin nu are nici o influență asupra cetățeniei lor, ambii rămânând aparținători statului al cărui cetățeni au fost înainte de căsătorie. Averele, pe care soții au câștigat-o în decursul căsătoriei, devine bun comun, aparținând amândurora. Chiar și numai înregistrarea în comun a două persoane de gen deosebit e privilegiu, și cu drept de căsătorie. Dacă unul dintre soți, se află în mizerie sau nu e în stare să câștige singur, are drept la ajutorul soțului său, dacă acesta este în stare să-i ofere acest ajutor. În cazul că o femeie devine gravidă, fără ca să fi fost introdusă în registrul căsătoriilor, ea are dreptul, — pentru opărea drepturilor sale și ale copilului — să declare la oficiul competent numele tatălui copilului, care va fi înscuștat despre acest fapt de către oficiul respectiv. Dacă dânsul nu profesiază în timp de 14 zile, atunci va fi declarat ca tată. În cazul când judecătorii va stabili că mama copilului a avut în același timp relații și cu alți bărbați decât cel declarat ca tată, atunci și aceștia vor fi impuși la răspundere materială.

Nu mai acele drepturi părintești sunt valabile, cari sunt în interesul copiilor. În caz contrar judecătorii poate nimici aceste drepturi. Tot ce se face pentru copii, se face în înțelegerea comună a părinților. Dacă ei însă nu se înțeleg, atunci intervine organul de tutora. Părinții își pot da copiii la meserii

san la școală, dar nu au dreptul să încheie contract de angajare a copilului la vre-o meserie, fără de învoirea acestuia. Obligații la susținerea copilului sunt ambii părinți în mod egal sau fiecare în raport cu situația sa materială. Dacă părinții nu și implinesc datoriile față de copii sau abuzează de drepturile lor asupra copiilor ori îi tratează brutal, atunci poate interveni judecătorii, să le ia copiii și să-i predea organelor de tutora.

Pe de altă parte copii sunt obligați să și susțină părinții dacă aceștia suferă mizerie și nu sunt capabili de lucru. În caz însă că nici copiii și alți părinții nu se pot ajuta, atunci sunt obligate la arestare rudenile în linie directă sau frații.

Adopțiuni nu se pot face decât în interesul copiilor. Dacă trăiesc ambii părinți ai copilului sau dacă copilul este minor, atunci el nu poate fi adoptat decât cu consentimentul părinților sau al tutora. Adopțiunea unui copil trecut de 10 ani nu e admisibilă decât numai cu învoirea copilului.

Nu-i lucru mic să fi deputat

„Curierul Bănățean” din Reșița în No. 2 a. c. servește cititorilor săi o splendidă iconă asupra raportului cordial ce trebuie să existe între alegătorii din cercul Reșiței și deputatul lor ales Dr. Iosif Popovici. Articolul numitului ziar sună așa:

„Taci domnu'e Popovici și nu zici nimic? Te-am provocat în nenumărate rânduri și nu te-ai holărit să ieși din inactivitate. Nefericită ziua, când Reșița a dat votul unui om ce s'a vândut banului și unui consiliu de administrație. Și ce spun cetățenii? Bieșta a să fie ceasul, în care ai călăia în această circumscripție și să poțtești din nou să și pui candidatura. Însă, după câte știm noi cei dela foale să să nu cumva să faci imprudența să vi în persoană, ci să trimiți candidatura prin poștă.

Bravo, d-le exdeputat — deputat, pentru că deși ești deputat de drept, de fast cetățenii te-au scos din gândul lor și te batjocoresc pe toate drumurile, că nu ești capabil să le faci nimic.

Ce buni sunt săracii, ei nu vor să spună de-a dreptul că sunteți deputat plătit de ștegi. Ei, ce să i faci?

Cine știe să se învârtască, trăiește bine, însă te asigur, că numai la Reșița n'ai să mă învârtăști bine. Așa dar să nu mai calci pe aici. Și d-l Râmneanțu este liberal, dar d-ta nu-i stai nici la degetul cel mic”.

Fără comentari!

birturi și bodegi are România în ca. s'a consumat anual circa 260 milioane kilograme de spirituoase sub diferite ipostasuri. Cu o vorbă, consumăm mai mult alcool decât America cu o populație de unsprezezeci de milioane suflete. Pentru tot omul cu seama la cap ajung cifre de mai sus, pentru că să vadă că un dajman mai pogan ca Rusia sovietică a tăbărit peste noi dimicându-ne treptat și lent dar — sigur.

Situația este clară. La 18 milioane biserici și 24 milioane școli, 520 milioane crâșme. Gradul nostru de cultură și indică gradul alcoolului. În că-l-va ani, un neam prăpădit, săcătuit de boală, tâmpit ca suflet va face umbă pământului păstrat cu atâta sânge și amar.

Și pentru ce această nouă plagă pe capul neamului? Pentru că venim îndreptate ale nașcolui să crească. Dar întreb, fac câteva miliarde venit atât, cât pierderea în efectivul neamului? Nu.

Mai bine, de o mie ori mai bine, să ne pierdem până și cămășa de pe noi, dacă țării li l'pșește această jertfă decât, să se îndobitocescă prin otrava alcoolului un singur român.

Prin urmare distrugem crâșmele. Împună statul cu mil de lei chilograme de alcool și atunci, cine vrea să se prăpădească, prăpădească se. Neamul nostru este bun dar încă copil. În din mâna copiilor trebuie scutite chibriturile, căci din joacă aprind casa.

Și noi nu vrem ca casa noastră să ardă.

„Dram nou”.

Mihail Gheșgar

Două cazuri de divorț

Dacă cazuri de divorț, în fata aceluiași judecător. În ambele cazuri soțiile găsesc soților lor mari erăduri. Ambele soții plăg, turnând în urechile judecătorului jalnicul lor plâns.

Prima femeie: „Bărbatul meu e un tiran. Nu țese cu mine de loc din casă. Stă în fiecare seară cu nasul în gîzofă și nu vorbește de cât atunci când e în trebură. Sunt sătulă de așa viață.”

A doua femeie: „Bărbatul meu e căine la suflet. În fiecare seară mă țărăie la teatru, la restaurant, la balu. N-am pic de odihnă. Când stăm acasă vorbește tot mereu, pe că e în trebură fie că nu”.

Nu știm cum va fi scos-o la capăt judeca. Cum nu se mai judeca, în ziua de azi, ca pe vremea lui Solomon, desigur că judecătorii n'a putut să dea celor două perechi statul de-a se despărți și a face un schimb între ei, așa ca soția care vrea bărbat de casă, să-l ia de la cealaltă, și viceversa.

VIZITAȚI NOUL ARANJATUL ȘI MARELE

MAGAZIN DE COVOARE

TELLMANN ȘI SPEIL

BRASOV, SIRUL GRAULUI No. 8

MARE DEPOZIT DE

covoare, perdele, pături de pat și masă,
: : stofe pentru mobile, saltele, etc. : :

884 19-20

Sportive.

Sâmbătă și Duminică a avut loc, precum s'a anunțat, **Concursul național de patinaj în brașov** sub presidenția d-lui **Carahotescu**, președintele Federației reuniunilor sportive din țară.

Dintre bărbați au luat premii: I-l dr. Hirsch (Cluj); II-lea Pușcașiu (Cluj); al III-lea Bende (Cluj).

Dintre dame: Premiul I d-na dr. Maria Popp-Lemeny (T. Murăș); II-lea d-soara Bodoky (Cluj); III-lea d-ra Lehmann (Brașov).

Premiul pe părechi: I-ul d-l Bende cu d-soara Bodoky; II-lea dr. Hirsch cu d-sara Galescu (București).

Duminică seara a avut loc o agapă animată în restaurantul „Coroana”.

DIVERSE

Atragem deosebita atențiune asupra adunării generale a Societății pentru protecția copilăriei „Principele Mircea”, care are loc mâine, Duminică, la ora 3 în sala „Sfatului”, care merită tot interesul și sprijinul publicului românesc, dată fiind importanța acestei instituții atât de umanitare.

Concert. Aflăm cu plăcere că în curând d-soara **Corina Ballin**, apreciată soprană legeră dela opera română din București va da un concert la Brașov. Ziua și programa se va anunța în anul din n-rii viitor.

Farmacii de serviciu. În timpul zilei 31 Ianuarie — 14 Februarie vor face serviciu peste amiazi, noapte și în Duminică farmaciile: F. Kelleman la „Biserica albă”, str. Vâml 8 și A. Eichborn la „Turnul negru”, strada Victoriei 43.

Mulțumită. Aduc mulțumită tuturor donatorilor, cari cu obolul lor m'au ajutat cu bani, lemne și stufe etc. ca să ies din mizeria acestei ierni. Lista originală se află la mine. — Capitán-Invălit de război, orb de amândoi ochi **Stetina**.

Din cauza sărbătoarei de Luni (Intimpinarea Domnului) n-rii viitor al „Gazetei Transilvaniei” va apare Miercuri în 4 Februarie la ora obicinuită

Sindicatul național Avram Iancu anunță pentru mâine, Duminică, ora 3 1/2, a patra conferință, care va avea loc în amfiteatrul liceului de fete „Principesa Elena”.

Pentru Orfelinatul Unirii fem. rom. Subsemnata președintă aduce și pe calea aceasta cele mai călduroase mulțămiri On. direcțiunii a Băncii Cetatei pentru ajutorul de Lei 5000, cuprins în 12 părechi gete pentru orfanii de război din Orfelinatul Unirii fem. rom.

Gestul frumos al acestei instituții de credit care ajutorea și anul acesta orfanii noastre este cât se poate de generos și apreciat cu adâncă recunoștință. — **Maria B. Balulescu**, președintă.

Donații. Efortia școlară donează pentru masa stud. „Virgii Onițu” dela liceul Andrei Șaguna. În amintirea regretatului administrator al băilor George Navrea, în joc de cunună peritoare suma de 1000 lei. — Asemenea Banca generală ungară de credit, donează din incidentul morții regretatului G. Navrea, tatăl d-lui prof. Dragoș Navrea, funcționarul Institutului amintit, în loc de cunună peritoare suma de 1000 lei. — Mulțumite sincere, D. recușinea.

Abonamente la Gazeta Transilvaniei se pot face ori și când timp mai îndelungat sau înainte.

Ministerul Justiției

Comisiunea de naturalizări.

Conform art. 22 din legea privitoare la dobândirea și pierderea naționalității române, se publică următoarea cerere de naturalizare, spre știința acelor cari ar voi să facă vre o întâmpinare, potrivit dispozițiilor art. 23 din zisa lege:

Către Onor.

D-lul Președinte al Comisiunii de Naturalizare pe lângă Ministerul Justiției

BUCUREȘTI.

Subsemnatul **Kaczmarek Josef Francisc** supus polon, de ocupațiune comerciant, cu domiciliul în comuna **Codiea** No. 878 (Județul Brașov) cu cel mai profund respect viu a Vă ruga să binevoiați s-mi acordați naturalizarea în statul român, cu dispense de stagiu, fiind a-mi dobândi naționalitatea română.

Pentru motivarea cererii mele am onoare a indica următoarele:

Conform documentului de naștere aici alăturat, sunt născut la 22 Ianuarie 1894 în **Kielkovo** (Polonia), unde am totodată și indigenatul.

Cu un certificat comunal eliberat din partea primăriei comunale **Codiea** se confirmă, că am încheiat căsătoria civilă înaintea ofițerului stării civile din acea comună cu o cetățeană română și anume **Rosina Fojih** și am locuit permanent în comuna **Codiea** în anii 1918-1921 reînnoșându-mă din Polonia în acest an, m'am stabilit iară definitiv în această comună împreună cu familia mea.

Cu un alt certificat comunal, eliberat tot din partea primăriei comunale **Codiea**, se confirmă, că prezint în această comună garanții de bună purtare și moralitate și n'am fost pedepsit pentru nici un fapt și că această comună î-mi recunoște dreptul de aparținere în legătură cu aceea comună, dacă î-mi acordă naturalizarea în statul Român.

Cu declarația aceluși, autentificată de dl notar public dr. **Guido de Bauszner** din Brașov, î-mi manifestez dorința de a deveni cetățean român, renunțând la orice cetățenie și supușenie străină.

Anexez totodată și extrase matriculare ai soției și copiilor.

Repetându-mi cererea de față în speranța unei rezolvări favorabile semnez

Codiea, în 27 Ianuarie 1925.

cu deosebit respect:
Kaczmarek Josef m. p.
45 1—1

CINEMA MODERN

Mâine, Duminică 1 Februarie rulează numai o singură marele film monumental în 7 acte

Leul din Venetia

În zilele de 2, 3 și 4 Februarie celebrul film de aventuri **Magiste imperator.**

De vânzare.

Masă de Billiard puțin uzată și **21 bucăți bile de tildes noi**, cu prețuri convenabile. Informațiuni **CASINA ROMÂNĂ** din Făgăraș. 57 1—3

Sa perdut un portofel de pânză cu următoarele acte: Carte de botez, carte de lucru și un certificat de militar. Cel ce l-a găsit este rugat a le preda lui **MATEIU NECULAE** Brașov, Strada Băișilor No. 33. 49 1—1

No. 796/1925.
cons. oraș.

Publicațiune.

Pentru ofițeri de rezervă.

În conformitate cu ordinul M. R. No 38503/1924 se aduce la cunoștința ofițerilor de rezervă următoarele:

Fiecare ofițer de rezervă care cere primirea în cadrele de rezervă ale Armatei Române, trebuie să producă următoarele acte:

1. Cererea individuală.
2. Lista personală.
3. (Dovada de grad) Brevet de numire sau alte acte oficiale din fostă armată, date anterior de 1. II 1918, ca foaie de drum, Bilet de demob. certificat de încetare de plată, cărți poștale ect.
4. Actul de cetățenie română eliberat de autoritățile în drept.
5. Declarația de renunțare la supușenia străină.
6. Actul de studii în copie sau traducere legalizată.
7. Actul de naștere.
8. Memoriu asupra modului de întrebuințarea timpului dela 1. XII. 1918 și până la înaintea cererii.
9. Certificat medical militar eliberat de medicul garnizoanei din cea mai apropiată garnizoană de domiciliul ofițerului. Cererile ofițerilor așfel întocmite vor trebui predate la Cercel mai târziu la 1 Februarie 1925. De asemenea vor compie la cererile lor cu aceste acte și acei ofițeri, cărora li s'a înșpoiat actele pentru completare, precum și cei cari eu înșaintat actele pentru recunoșterea gradului și până în prezent nu sunt primiți în cadrele of. de rez. ale Armatei Române.

Cum prin ordinul de mai sus acest termen se acordă pentru ultima dată, ca ofițeri proveași din lista eronată să și aranjeze situația multă, se atrage atențiunea, ca după această dată 1. II. — 1925 nu se vor mai primi astfel de cereri.

Comandantul Cercului de Recrutare,
Colonel Benjea m. p.
Ș. f. Bir. Mobilizării.
Căpitan Tampa m. p.

No. 796/1925.
cons. oraș.

Publicăm publicațiunea de mai sus a Cercului de Recrutare spre conformare.

Brașov, la 25 Ianuarie 1925.
51 1 1 **Consiliul orașenesc.**

CINEMA APOLLO

31 Ianuarie și 1 Februarie

Căsnicile ce se leagă în cer

Mare dramă socială modernă în 7 acte.

În rolul principal:

Louise Fazenda, Hope Hampton.

În zilele 2—3—4 Februarie va rula marele film

Hotel Potemkin
sau

Ultima oră

Dramă de aventuri în 6 acte cu **Jean Angelo**

Afară de asta o comedie în 2 acte.

VINE! VINE!

Cocoșatul dela Notre-Dame

după nemuritoarea operă a lui

Victor Hugo.

De vânzare 2 armăsari negri corb, de rasă Nonius, etatea 4 ani, înalț 1.165, ll. 1.69. c. m. Informațiuni la **G. ROȘCA**, comerciant Sir. V. Alexandrii 15. Făgăraș. 54 1—1

Locuri de case
la strada Zizin vis-a vis cu fabrica de oțet de vânzare.
Dr. HERFURTH
37 2—3 Str. Orfanilor 36.

O sufragerie masivă (un bufet - credenț — una masă de bufet, o canapea în stil ve-hiu german și 6 scaune de piele).

Un dormitor masiv de lemn închis — garantat că este curat — (două paturi, două dulapuri, una toaletă și două mese de noapte cu pacă de marmură închisă) și un credenț de bucătărie și un cers (pendulă) frumos. **DE VÂNZARE.** Informațiuni mai detaliate la **Papetăria HERZ** Strada Vămei 22. 2—3

De vânzare o mașină de imblătit cu cazan de foc, de opt cai putere și trecur de tăiat lemne lângă cazan la **GHEORGHE TICUȘAN** proprietar în comuna Agostin, Județul Târnava-mare 46 1—3

Anunț Dr. **NICOLAE COM SULEA** avocat Zărnești caută pentru imediata angajare candidat avocat (advocat stagiar). Doritorii a se adresa cu arătarea pretențiilor lor. 47 1—1

De vânzare la **IOHAN telier de lăcătușerie mecanică** în Brașov, Strada Mihail Weiss Nr. 17. o mașină de tăiat lemne montată de 6 H. P., o mașină de crepat lemne mobilă, mai multe motoare de benzină noi și uzate precum și o vagonetă folosită pentru linie de 75 cm. 48 1—1

Funcționar comercial cu pregătire corespunzătoare poate găsi o ocupație stabilă în **hală de vânzare a măestrilor-croitori** din Brașov. Amănunte de conducerea halei de vânzare. Brașov, Strada Principele Carol Nr. 29. 50 1—1

Se caută un măestru croitor la Școala de Arte și Meserii din Râșnov jud. Brașov. **Gh. Papană**, director. 3—3

Cețiți și răspândiți: „Gazeta Transilvaniei” cel mai vechi ziar românesc

FERITI-VA DE EPIDEMII
Întrebuințați zilnic pentru băut
:: numai apa minerală ::
„BORVIZ DE BORSEC”
recunoscută de autoritățile medicale ca mijloc preventiv în timpul epidemilor.
26 6—0

FIRMA
IOAN G. TIBERIU
Brașov, Târgul Boilor (vacilor) No. 9.
TELEFON Nr. 62.
TELEFON Nr. 62.
vând din depozitele sale cu cele mai convenabile prețuri mărfurile următoare:
CUIE toate dimensiunile, fer, tablă, unelte pentru meseriași de toate branșele. **BUMBAC** colorat pentru șters mașine, curele pentru legat și cusut, curele pentru mașini. **FERASTRAE** pentru gater, pentru lemne, și pădure, garnituri pentru mașini, astbest klingerit. Țeve de fer și fiinguri, clei pentru tîmplari, pile, ciocane, lacate, sârmă, topoare, precum și toate articolele afindătoare de această branșă.
Vânzarea EN-GROS și EN-DETAIL.
55 1—1

Scandalul pașapoartelor în America

Români deținuți în închisorile americane

Cetim în ziarul „Românul” din Youngstown, Ohio (America) Nr. 11 Ianuarie 1925 următoarele:

În n-ru din 28 Dec. am auzit în treacă despre întinderea scandalului pașapoartelor românești în America. În același număr am arătat că autoritățile au deținut pe Ioan Tutor și Adam Stoica din Arpașul sup. jud. Făgăraș și Arton Gligor din comuna Tău. Autoritățile din Youngstown au arătat și arată toată bunăvoința față de aceste jefite ale generalului Văitoianu și Co. Interogați, ei au dat răspunsuri clare și adevărate și sfătuim și de data asta pe toți cei ce au intrat cu pașapoarte false, să facă la fel, în propriul lor interes.

Toate cazurile se vor judeca conform legii. Se știe însă că legea americană se aplică cu multă bunăvoință și față de cetățeni și față de străini, așa că oamenii noștri pot avea multă încredere în dreptatea cauzelor. Autoritățile americane probabil că vor lua aspre măsuri pentru a pune capăt traficului de pașapoarte din București.

Timpu rămării sau deportării celor veniți aici cu pașapoarte Văitoianu, se va decide de autoritățile de emigrare.

Primiți noui plângeri din partea fraților noștri plecați în lumea largă cu pașapoarte Văitoianu Co.?

Dumitru Muntean din prisoarea din El Paso, Texas, ne descrie într-o scrisoare mizeria în care se sbate acolo un grup de Români. Noi rugăm pe frațele Muntean să ne trimită numele tuturor celor ce sunt acolo și promitem că le vom trimite nu numai cărți și gazete ci și alte ajutoare.

Îată ce ne scrie frațele Muntean.

Domnule Redactor!
Vă aducem la cunoștință, un grup de Români cari de prezent suntem în temnița U. S. A., următoarele:

După sume mari de bani cheltuite pe trenurile și vapoarele diferitelor companii, azi zăcem în pușcărie.

Nu am fugit din țară, că am făcut crime, nu suntem dezertori, ci am plecat ca să agonisim prin munca brațelor noastre bani, ce ne era lipsă la casele noastre. Dar nefiind cu pașapoarte în bună regulă, autoritățile ne-au deținut. Ședem aici unii de câte 4—5 luni, și nu ne mai deportează în țară, nici nu știm ziua. E vorba că un an să fim deținuți. Nu avem nici mâncare, cum au oamenii. Bani s-au gătat încă fiind prin Mexico. Trece timpul mai greu ca în câmpul de luptă. Haine iară nu avem de schimb, ne-au umplut și pădunchii (să fie cu lertare). Brațele noastre ce-au fost obligate cu muncă, azi sunt bolnave unde tot zac fără ocupație.

De aceea, domnule redactor, și toți ce sunteți liberi, vă rugăm din inimă tare mult a ne face acest bine, să puneți și la dispoziția noastră la cei bătuți de soarte, niște jurnale sau ceva cărți de cetit românești, pentru a trece acest timp păcăos cel ședem pe aci deținuți.

Sperând că veți fi așa buni și rugămintea noastră nu o veți lua în nume de rău, rămânem în așteptare zilnică.

Un grup de Români.

Informațiile de mai sus pe cari ni le aduce ziarul „Românul” din America ne umplu nu numai de-o profundă milă față de soarta țaranilor Români nenorociți

cari tânjesc prin temnițele americane ci și de-o cumplită revoltă față de traficanții de pașapoarte patronați de ministrul Văitoianu, cari se preumblă astăzi liberi, stidând opinia publică revoltată, în așteptarea mușamalizării acestei escrocherii mondiale, care ne-a făcut neamul și țara de rușine în fața streinătății.

Nu putem însă crede în posibilitatea unei mușamalizări, căci aceasta ar fi o crimă nu numai față de victimele nenorocite, cari ne trimit din închisorile Americii tipătul lor desperat după ajutor, ci și față de masele poporului nostru, cari mai cred că în această țară n-a murit încă dreptatea, legalitatea și demnitatea de neam.

În numele celor escrocați și ajunși în închisorile Americii cerem să se facă lumină, ca cei vinovați să fie puși la carantină!

Un Uriaș Rege!...

O surpriză plăcută dar uimitoare se rezervă publicului brașovean. Cinema-Modern aduce pentru Duminecă și Luni, 1 și 2 Februarie, unul dintre cele mai mari filme ale lumii cu *Maciste*, cunoscutul atlet, în rolul principal. Un film care unește aventura cu intriga și jocul de salon, cu o înscenare ce nu a fost egalată de cât în Königsmark — nu credem că poate fi un film mai reușit din toate punctele de vedere.

În orice localitate a rulat, a deșteptat un viu interes pentru această podoabă a ecranului.

Duminică și Luni 1 și 2 Februarie vor fi reprezentajuni dela ora 3 d. m. iar Marți 3 Februarie dela 5 d. a.

Organizația P. N. R. din Iași

— Un comunicat —

În fața diferitelor versiuni ce au circulat asupra unor schimbări ce s'ar fi produs în sânul organizației partidului național român din Iași, conducerea centrală a partidului constată că nu s'a produs nici o schimbare în sânul organizației județene.

Aceasta este în ființă, așa cum a fost constituită cu participarea delegațiunii comitetului executiv central și șeful ei este d-l Nicolae Cănanău.

INFORMAȚIUNI

Starea sănătății M. S. Regelui — după ultimul buletin oficial — este pe deplin satisfăcătoare.

Boala I. P. S. Sale Mitropolitului Bălan. Cetim în „Telegraful Român”: I. P. S. nostru mitropolit a fost operat în sanatoriul dr. Fürth, de către ilustrul chirurg prof. univ. dr. Eiselsberg, asistat de mai mulți medici, între cari d-l dr. M. Sturza. Operația s'a făcut în condiții excelente și grație împrejurării că nici în decursul, nici după operație nu s'a ivit nici o complicație I. P. S. progresează și mijtor în convalescență. Mersul mai mult decât normal al vindecării se datorește în mare măsură deosebit de bunel îngrijiri pe care la dat o și i-o dă încă I. P. Sfințitul mitropolit d-l dr. M. Sturza ca e n-a lăsat și nu ciușă nici un fel de esteneală în împlinirea datorinței sale nu numai profesionale, ci și creștinești.

În Sibia a încetat din viață venerabila d-nă Otilia Comșan. Cioran după un morb îndelungat, în etate de 68 ani. Pe funcția o deplânge: soțul Dimitrie Comșan prof. i. p., fiul și fiica Emanoil Comșan dir. de bancă și Stela Dr. Muntean, frațele Ioan Cioran, ginerele și nora Dr. L. Muntean, Florica Comșan și Lenția Cioran. Înormântarea a avut loc Joi în 21 Ianuarie. Odihnească în pace!

Familiei îndoliate transmitem sincere condolențe.

Eclipsă de soare. Din New-York se anunța că eclipsa de soare din 24 Ian. a putut fi observată cu mult succes din dirijabilul „Los Angeles” la o înălțime de 8000 picioare. Cu această ocazie s'au stabilit câteva date confirmând teoria Einstein. Eclipsa a putut fi studiată în perfecte condiții și pe diferite vapoare în plin Ocean.

Incendial dela Zărnești. care s'a declarat Joi dimineața la depozitul de lemne al fabricii de celuloză, alarmând lumea, nu s'a estins spre fericire asupra clădirii fabricii, cum se credea în primele momente. Cu concursul pomperilor din Brașov, cari au plecat cu un tren special la Zărnești, cu acel al pompierilor din comunele Cristian, Râșnov, Ghimbav și Tohan, cu cel al batalionului de vânători de munte Zărnești, precum și cu concursul lucrătorilor din fabrică, focul a putut fi localizat Joi către seară și oprit a se întinde la clădirile fabricii și la oficiul postal, clădiri situate în apropiere imediată.

Din ancheta deschisă s'a stabilit că focul a luat naștere sde la o baracă locuită de câțiv muncitori și care se afla în curtea fabricii și în mijlocul stivei de lemne. Au ars 5 mii metri cubi lemne de foc, 5 vagoane pucioasă și 46 butoaie cu clor. Pagubele treb suma de 2 milioane lei.

Focul a fost complet stins eri dimineața. Fabrica a fost asigurată la zece societăți de asigurare.

Un dar maestrului Nottara. Teatrul Național din București a dăruit maestrului Nottara, cu prilejul jubileului de 50 de ani, suma de 100.000 lei pentru mobilarea casei ce i-se va cumpăra, iar personalul artistic și administrativ al Teatrului un frumos inel cu briliante.

Loturile de improprietărire. Guvernul va veni cu un proiect de lege pentru ca posesorii de loturi de improprietărire să nu-și poată vinde pământul decât după cinci ani, după ce i-au achitat în mod definitiv. Statul își rezervă dreptul de preempțiune, ca să determine vânzările de pământ numai cultivatorilor agricoli din același comună.

Ora 3 d. a. Ultime știri

D-l V. Brătianu se'ntoarce cu mâna goală...

București, 30 Ianuarie. — Contrar știrilor din sură liberală, tratativele începute de d. Vintilă Brătianu la Londra în vederea unor combinații financiare *n'au dus la nici un rezultat.* D. V. Brătianu a părăsit eri Parisul plecând la București. În cursul șederii sale în Anglia a avut numeroase convorbiri cu d. Churchill, alți oameni de stat, numeroși bancheri și industriași.

D. Oromolu, guvernatorul Băncii Naționale va mai rămâne câteva zile la Londra.

Din Camera

O ședință secretă. — Amânarea interpelării d-lui dep. V. Moldovan. Alegerea dela Dej.

București, 31 Ianuarie. — În ședința de Joi urmând să se desvolte interpelarea referitoare la furnizarea aeroplanelor militare d. gen. Mărdărescu roagă pe d. președinte al Camerei să declare ședință secretă. Președintele a declarat ședință secretă și a ordonat evacuarea tribunelor. Debaterea secrete au început a ora 4 fără un șert d. s. și au durat până la ora 7 seară, când președintele a amânat debaterile secrete pentru Joia viitoare când își va desvolta și d-l dep. Victor Moldovan interpelarea asupra politicii de emigrare a guvernului în legătură cu faimoasa afacere a pașapoartelor.

În ședința de eri (Vineri) seara s'a început discuția asupra validării *alegerii dela Dej.* Comisia de validare, studind dosarul acestei alegeri, a propus numirea unei comisii de anchetă, care să cerceteze la fața locului neregulile comise.

Locale

Conferența despre Siberia și Japonia în legătură cu istoricul Corpului Voluntarilor români și împreună cu proiecțiuni și un film au loc mâne Duminecă, la ora 11/2, la Cinema-Modern. Va vorbi d-l avocat *Ilie Dufnea*, fost ofițer voluntar. Intrarea benevoală.

Atragem deosebita atențiune a voluntarilor, intelectuaților și elevilor români asupra acestei conferențe interesante și de actualitate.

Deschiderea sălii de lectură a P. N. R. are loc astăzi, Sâmbătă, la ora 6 seară în localitățile „Gazeta Transilvaniei”. La ordina zilei: Cuvânt de deschidere și o conferență despre reforma administrativă. Avis membrilor P. N. R.

Destituire. Ni se comunică că fostul taxator vamal Gheorghe Popescu, acrualul expeditor dela Biroul de vamă al postel din gara Brașov, a fost îndepărtat din serviciu pentru nereguli bănești, ridicându-i-se odată pentru totdeauna dreptul de vamăle al coletelor poștale și de a fi măcar procurist vre-odată.

Caravana din West reprezentată săptămâna aceasta la Cinema-Modern este într'adevăr o capod'operă și constituie unul dintre spectacolele cele mai atrăgătoare prin splindidele și variatele peisagi, prin vederea locurilor neștrăbătute de civilizație a Americii de Nord, prin tipurile extraordinare cari apar în ecran. O considerăm, ca unul dintre cele mai mari succese ale cinematografului și un merit pentru Cinema-Modern. Credem că este spre lauda Direcțiunei acestui cinematograf că aduce nu numai filme mari dar și instructive, cum este de altfel și filmul „Regele Diamantului” cu vederi din Paris, New-York, Londra etc.

Spectatorul își îmbogățește astfel cunoștințele pe lângă distracțiunea ce i-se procură. — *Cronicar.*

Dela Cercul analelor. Se aduce la cunoștința tuturor celor ce se interesează de intrunirile Cercu-

lui Analelor, că începând de Miercuri 3 Februarie a. c. intrunirile vor avea loc în sala de lectură a Cercului Militar (Promenada) între orele 5—7 p. m. Toți cei ce iubesc și practică limba și literatura franceză sunt bine-văzuți. — *Marla B. Baiulescu.*

O ladă cu dinamită a fost furată dintr'un vagon care staționa în gara Brașov. Cazul se anchetează.

Un incendiu s'a declarat Joi la amiază în prăvălia Mechei et Fredel din strada Porții din cauza aprinderii unor grinzi din tavan. Focul a fost repede stins fără a produce pagube mai mari.

O „șezătoare literară populară” va avea loc Luni în 2 Februarie la ora 4 d. a. sub înaltul Patronaj al A. S. R. Principele Carol, cu scop cultural și pentru mărirea fondului „Fundatiei Literare princiere” în Aula Liceului Șaguna. Șezătoarea va consta din o conferință, ținută de dl Colonel *Boerescu*, având ca subiect „Zămisirea Neamului” însoțită de demonstrații speciale.

Conferințe. Mâne Duminecă, 1 Februarie, va avea loc în sala liceului Șaguna între 6—7 conferința d-lui prof. univ. *I. Popescu Voilești* despre „Trecutul geologic al Carpaților”.

Publicul nostru e rugat să ia parte în număr cât mai mare la această interesantă și instructivă conferință, a patra în ciclul celor organizate anul acesta de despărțământul Brașov al Astrei cu concursul „Extensiunei universitare” Cluj.

Soc. Crucea Roșie, filiala Brașov. Aflăm cu plăcere că Crucea Roșie aranjează în ziua de 7 Februarie un bal, sub patronajul Majestății Sale Regina Marla, cu concursul tuturor autorităților militare și civice. Balul va avea loc în saloanele Cercului militar. Invitări speciale nu se distribuiesc, toată societatea orașului Brașov se invită pe această cale și fiecare cetățean este dator a da obolul său pentru scopurile nobile ce urmărește această societate. Vom reveni.